

Del 'Mòmium' a l'Òmniun de Cuixart

Marina Llansana / @marinallansana

Òmniun avui és la segona entitat sense ànim de lucre amb més socis del país, després del Futbol Club Barcelona. I és una entitat feta per la gent, sí, però ha tingut al davant herois individuals que l'han fet perviure en les condicions més adverses. Els primers herois són els que la van fundar; empresaris mecenes com **Lluís Carulla, el Mr. Floïd Joan Baptista Cendrós, Fèlix Millet i Maristany, Joan Vallvé i Pau Riera**, empresaris que tenien la vida resolta però que van decidir complicar-se-la i gastar-se el patrimoni personal per poder fundar una entitat que fes el que ningú no feia en dictadura i sense govern propi: treballar per la llengua i la cultura. Herois van ser també els que la van fer perviure durant dècades, i herois han estat els darrers presidents que l'han modernitzat, convertint-la en una eina útil per a la societat catalana d'avui: **Jordi Porta, l'enyorada Muriel Casals, Quim Torra i Jordi Cuixart**, que des del desembre de 2015 ha agafat les regnes de l'entitat.

Només arribar, Cuixart va obligar Òmniun a fer-se noves preguntes. Des de les més genèriques (allò que entenem per cultura catalana avui, no hauria de ser diferent del que enteníem per cultura catalana l'any 1961?) fins a les preguntes més concretes (com és que Òmniun no ha celebrat mai la itinerant Nit de Santa Llúcia a l'Hospitalet, que és la segona ciutat del país?). **Cuixart va obligar Òmniun a fer-se preguntes i, encara més important, a donar-hi respostes.** Ara fa tres mesos es va celebrar la Nit de Santa Llúcia, la gran nit de les lletres catalanes, al poliesportiu del barri del Gornal de l'Hospitalet, i per l'escenari van desfilar entitats i colles de cultura local, cultura urbana, expressions culturals diverses que mai no havien participat en un acte d'aquestes característiques.

A una part del catalanisme li tiben les costures amb "Lluites compartides", però aconseguim construir ponts

Cuixart ha forçat Òmniun a ampliar l'imaginari col·lectiu de país, a incorporar-hi totes aquelles persones que fa anys que fan cultura a Catalunya però que no se'n sentien partícips per culpa d'una descripció massa restrictiva del que entenem per "cultura catalana". Segur que a una part del catalanisme li tiben les costures, però s'aconsegueix una fita més ambiciosa: construir ponts, trencar barreres i demostrar que no és cert que existeixin dues Catalunyaes o que, com volen fer creure alguns partits polítics, hi hagi enfrontament social. Molt influenciat pel Paco Candel, que va conèixer personalment de petit, Cuixart està aplicant el projecte de la "Catalunya un sol poble" amb les eines pròpies d'una entitat del segle XXI.

Lluites compartides: sense lluita no hi ha conquesta

Des de fa mig any, Òmniun està fent la campanya de cohesió social més ambiciosa que s'ha impulsat mai des de la societat civil: "[Lluites Compartides](#)". Es tracta d'una gran campanya d'homenatge i de difusió de les **conquestes socials aconseguides gràcies als lluitadors anònims que han treballat pel progrés des dels pobles, barris i ciutats** d'aquest país. Un homenatge al grup de pares -castellanoparlants- que van engregar la immersió lingüística des d'una modesta escola de Santa Coloma de Gramenet, als qui van salvar un centre cívic o van aconseguir serveis socials en barris semiabandonats durant els primers anys de la Transició i mentre tot just es recuperaven les institucions pròpies, i alhora un homenatge als demòcrates que van patir tortures, presó, exili o mort pel fet de defensar la democràcia en temps del franquisme.

“Lluites compartides” ha fet que en cada comarca d’aquest país els socis d’Òmnium s’hagin posat a treballar colze amb colze amb entitats veïnals, ecologistes, sindicats, amb moviments socials per escollir junts quina lluita els identifica, quina lluita del passat els ha permès ser avui qui són com a territori, per decidir junts amb quina mobilització col·lectiva s’identifiquen més. I, plegats, rescatar-la de l’oblit amb documentals, actes i exposicions per reivindicar les persones, les lluites, els moments. Si aquest país és viu i avança, és perquè, darrere de les grans mobilitzacions massives de la Diada que generen fotos impactants que fan la volta al món, també hi ha grups de persones que mai no havien parlat abans que es troben i treballen per compartir trajectòries i adonar-se així que formen part del mateix projecte social i nacional.

Òmnium exemplifica aquella premissa que diu que no hi ha lluita nacional sense lluita social

Encara hi ha gent que pensa que Òmnium és una entitat independentista, i és cert que s’hi ha hagut de tornar perquè avui només defensant que Catalunya tingui les eines pròpies d’un Estat es pot seguir defensant la llengua i la cultura. Però és molt més que això. És una **entitat que fa de la cultura una eina de cohesió social, d’integració**. Òmnium exemplifica aquella premissa que diu que no hi ha lluita nacional sense lluita social, que només val la pena tenir un país si podem fer que sigui de tots.

I així és com l’activista Jordi Cuixart, que mai no es cansarà de recordar amb orgull que és fill de mare murciana, posa la cara i la veu a un sobiranisme transversal, no identitari, que aconsegueix alhora fer d’Òmnium un moviment social que coorganitza les manifestacions pels drets laborals al costat dels sindicats i alhora reivindica el paper de l’empresariat compromès. Al cap i a la fi, Òmnium el van fundar empresaris, i ell n’és un.

És un plaer formar part de l’equip de Cuixart, d’entomar la gran responsabilitat de guiar una entitat amb un patrimoni històric que impressiona, un honor formar part d’un projecte de gent que penca perquè l’Òmnium d’avui sigui útil al país. I a la gent que penca no hi ha cap inhabilitació -ni tampoc cap multa- que l’aturi.

Marina Llansana Rosich és filòloga, consultora en comunicació i vicepresidenta d’Òmnium